

застосовувати імперативні заходи примусу в разі необґрунтованого завищення цін на ліцензійне програмне забезпечення, адже саме вона як гарант добробуту населення повинна в повній мірі забезпечити громадянам право на доступ до якісних інтелектуальних товарів.

Список використаних джерел:

1. Єжова Л. Ф. Інформаційний маркетинг: Навчальний посібник / Людмила Федорівна Єжова. – Київ: КНЕУ, 2002. – 560 с.
2. Проблеми ліцензійного програмного забезпечення в Україні [Електронний ресурс] // Все про комп'ютери. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://www.mg-pro-comp.net.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=188:licenzia-na-programne-zabezpechenja&catid=39:statichytachiv&Itemid=129
3. Прожитковий мінімум на 2017 рік [Електронний ресурс] // Бухгалтерський та податковий облік в Україні. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.buhoblik.org.ua/kadry-zarplata/oplata-truda/1143-prozhitkovij-minimum.html>
4. Мінімальна зарплата (Україна) [Електронний ресурс] // Фінансовий портал «Мінфін». – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://index.minfin.com.ua/index/salary/>
5. Шкільним вчителям підвищили зарплати в півтора разу. Скільки грошей тепер отримуватимуть [Електронний ресурс] // Сніданок з 1+1. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://tsn.ua/groshti/shkilnim-vchitelyam-pidvischili-zarplati-v-pivtora-razu-skilki-terer-otrimuvatimut-groshey-866409.html>
6. Коли медсестрам підвищать зарплату в Україні 2017 [Електронний ресурс] // Портал новин «Ми – Україна». – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://myukraina.com.ua/finansy/zarplata/kogda-medsestram-povysyat-zarplatu-v-ukraine-2017.html>
7. Закон України «Про авторське право і суміжні права» [Електронний ресурс] // Голос України. – 1993. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/page>.

Юренко А.В.

студентка;

Клейменова С.М.

кандидат юридичних наук, доцент,

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

ПРОДЮСЕР ЯК СУБ'ЄКТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА НА АУДІОВІЗУАЛЬНИЙ ТВІР

Нормативно-правове визначення поняття «продюсер» є у Законі України «Про авторське право та суміжні права» та поняття «продюсер фільму» у Законі України «Про кінематографію». Так відповідно до ст. 1 продюсер аудіовізуального твору – це особа, що організовує або організовує та фінансує створення аудіовізуального твору [1]. З цього визначення випливає, що українське законодавство фактично не зараховує продюсера до первинних суб'єктів авторського права. Він розглядається лише як особа, що надає фінансову та технічну допомогу автору твору, а статус суб'єкта авторського права він може набути лише через укладення договору щодо розпорядження

майновими правами інтелектуальної власності. Відповідно до ст. 3 продюсер фільму – фізична або юридична особа, яка організовує або організовує і фінансує виробництво та розповсюдження фільму [2].

Варто зазначити, що у США, на відміну від України, продюсер має зовсім інший статус. Відповідно законодавства США за продюсером закріплено авторське право на аудіовізуальний твір, йому належать всі майнові права автора. Особи які безпосередньо займаються створенням музики, тексту пісень, сценаріїв тощо є лише найманими працівниками продюсера і отримують за свою роботу заробітну платню та можуть розраховувати на захист своїх прав лише за трудовим законодавством [3, с. 47].

Хоча українське законодавство не надає таких широких прав продюсерам як законодавство США, однак відповідно до частини 2 статті 17 Закону України «Про авторське право і суміжні права» продюсер має достатньо майнових авторських прав. Так якщо інше не передбачено у договорі про створення аудіовізуального твору, автори, які зробили внесок або зобов'язалися зробити внесок у створення аудіовізуального твору і передали майнові права організації, що здійснює виробництво аудіовізуального твору, чи продюсеру аудіовізуального твору, не мають права заперечувати проти виконання цього твору, його відтворення, розповсюдження, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення, а також субтитрування і дублювання його тексту, крім права на окреме публічне виконання музичних творів, включених до аудіовізуального твору [1]. За такі повноваження відповідно треба платити. Хоча законодавство і закріплює, що за оприлюднення і кожне публічне виконання, показ, демонстрацію чи сповіщення аудіовізуального твору, його здавання у майновий найм і (або) комерційний прокат його примірників за всіма авторами аудіовізуального твору зберігається право на справедливу винагороду [4, с. 24]. На практиці така винагорода визначається самим продюсером, а автор у більшості випадків просто погоджується на суму запропоновану продюсером.

Зайвий раз варто наголосити, що продюсер не відноситься за національним законодавством до первинних суб'єктів авторського права чи суміжних прав. Він має керуватися у першу чергу Господарським кодексом, іншими нормативними актами, що регулюють його вид підприємницької діяльності.

Намагаючись захистити саме інтереси виробників, українське законодавство зазначає, що автори аудіовізуального твору передають продюсерові чи виробник очі цього твору майнову права на його використання. В результаті, продюсер як власник майнових прав на використання твору має досить широкі повноваження. Він здійснює художній і організаційний контроль, несе повну відповідальність за дотримання всіх зобов'язань перед авторами, виконавцями і технічними працівниками. Продюсери нерідко й самі є сценаристам, режисерами-постановниками власних фільмів. У цьому разі вони стають не тільки власниками майнових прав, а й співавторами аудіовізуального твору.

Продюсер Євген Розенгауз: «... професія продюсера, а в нашому випадку адміністратора, стоїть во второму ряду. І це необхідно раз і на завжди для

себя определить. Понять, что ты не первый, не главный, а, как говорят в спорте, хороший разыгрывающий. На первом же месте всегда артист. Все равно мы для них, а не они для нас. Для кого-то эта правда может показаться горькой, но она – основополагающая в нашей профессии, в которой помимо всего прочего надо быть дипломатом и психологом, чтобы за пять минут понять совершенно незнакомого человека и суметь расположить его к себе. Выбрать правильную интонацию в беседе – мягкую, розковую, шутливую, отрешенную» [5].

Виділяють такі види продюсерів :

1) продюсер, що відповідає за виробництво фільму, тобто той, хто забезпечує творчий та технічний процес зйомок,

2) продюсер, що відповідає за розповсюдження фільму з ціллю задоволення інтересів широкої публіки найбільш повного повернення коштів, залучених для виробництва,

3) продюсер, що займається фінансуванням фільму, тобто той, що здійснює пошуки необхідних для зйомок коштів.

Така класифікація дещо умовна, бо в кожному випадку необов'язково повинні приймати участь всі три зазначених продюсера та їх функції можуть і не бути чітко розмежовані. Має місце участь всього лише одного продюсера, що приймає на себе обов'язок здійснення всіх цих функцій.

Дуже важливою з точки зору продюсерів нормою багатьох зарубіжних країн є положення про те, що якщо один з учасників кіно процесу відмовляється від завершення своєї частини роботи чи не може закінчити її незалежним від неї причинам, то він не може перешкоджати використанню вже зробленої ним частини роботи для завершення твору. Українське законодавство не містить такої норми, воно підкреслює особистий характер авторських прав, але ставить виготовлювача аудіовізуального твору в залежне становище від кожного представника творчого складу зйомочної групи. Тим самим законодавство надає широкі повноваження автору, чим можна відлякати потенційного продюсера чи інвестора, зменшення ж об'єму прав творця може привести до зменшення числа творів. Саме договірні норми можуть створити необхідну рівновагу та відповідні умови співробітництва.

Продюсер може вступати в цивільно-правові відносини з кредиторами, організаціями кінематографії, що виконують послуги і виконують роботи, що забезпечують технічний процес кіновиробництва. Продюсери з іншими суб'єктами авторського права можуть укласти цивільні-правові договори на різних стадіях їх відносин, а саме : стадії виробництва твору, стадії розповсюдження твору. Наприклад, на стадії розповсюдження аудіовізуального твору можна укласти такі договори :

- договори між продюсером та дистриб'ютором;

- договори між продюсером та виробниками і розповсюджувачами відеоносіїв з записом аудіовізуального твору [6].

Таким чином, для належної правової регламентації продюсерської діяльності є доцільним прийняття правових норм, що встановлюють легальне визначення поняття «продюсер», оскільки на сьогодні продюсер може бути не лише продюсером аудіовізуального твору. Також поняття «продюсер

аудіовізуального твору» не охоплює всього кола завдань, які покладаються на продюсера, що робить необхідним окреслити їх у визначенні поняття «продюсерська діяльність». Це може бути зроблене як шляхом видання окремого нормативно-правового акту, що регламентує продюсерську діяльність, так і внесенням спеціальних положень у чинні закони й підзаконні нормативно-правові акти, зокрема у Закон України «Про авторське право та суміжні права».

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про авторське право та суміжні права» від 23 грудня 1993 року № 3793-ХІІ зі змінами і доповненнями від 16 жовтня 2012 року № 5460-VI – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
2. Закон України «Про кінематографію» від 13 січня 1998 року № 9/98 із змінами та доповненням від 29 березня 2016 року № 1046-VIII- [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/9/98>.
3. Афанасьєва К. Продюсер в аудіовізуальному бізнесі: правові аспекти діяльності / К. Афанасьєва // Теорія і практика інтелектуальної власності. – № 2. – 2011. – С. 47-53.
4. Лебедева М. В. Професійне управління музичним проектом. / М. В. Лебедева // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – № 18 (277), Ч. II. – 2013. – С. 24-27.
5. Готовцев Л. Правда о шоу-бизнесе. – М., «РИПОЛ КЛАССИК». – 2004. – С. 283.
6. Чуковская Е.Э. Аудиовизуальный бизнес. Договорное регулирование. – М.: РосКонсульт., 1999. – С. 336.